

PROGRAM WYCHOWAWCZY

Przedszkola nr 50 – „Mały Kolejarz” we Wrocławiu

„Dziecko chce być dobre.
Jeśli nie umie - naucz, jeśli nie wie - wytłumacz, jeśli nie może – pomóż!
Jeśli przy największym wysiłku dozna porażek, należy tak pobłażać,
jak pobłażliwie godzimy się z naszymi własnymi wadami...”

/Janusz Korczak/

WSTĘP

Z istoty wychowania przedszkolnego wynika jego funkcja wychowawcza, która jest integralnie powiązana z funkcją opiekuńczą i dydaktyczną. Istotnym elementem odpowiedzialnego wychowania jest pomaganie wychowankowi, by odkrył, zrozumiał i respektował podstawowe wartości, które odnoszą się do poszczególnych sfer ludzkiego życia.

Wiele przekazywanych dzieciom wartości o charakterze ogólnoludzkim, ma dla nich wymiar abstrakcyjny. Rolą nauczyciela jest przybliżanie i ukazanie wartości w określonej sytuacji społecznej oraz pomocy w ich zrozumieniu. Wychowawca przedszkolny powinien dostarczać dzieciom prawidłowych wzorów postaw i zachowań nieustannie, podczas codziennych zajęć, zabaw i innych aktywności.

Przedszkole wyposaża „małego” człowieka w bogaty bagaż norm i zasad postępowania pomocnych w przedszkolnym i późniejszym życiu. Zadaniem przedszkola jest stworzenie takich warunków, aby dzieci mogły doświadczyć tego, co dobre i co służy rozwojowi ich samych oraz innych ludzi. Musimy nauczyć dzieci umiejętności pogodzenia własnego rozwoju, własnych interesów, własnego szczęścia z interesami i szczęściem innych.

Wspieranie i stymulowanie rozwoju dziecka w sferze wychowawczej jest jednym z priorytetów pracy przedszkola wobec dziecka i jego domu rodzinnego. Tym samym, wychowanie rozpoczyna się w rodzinie, przedszkole natomiast tylko je kontynuuje i ukierunkowuje. Jednakże przedszkole nie może zastąpić domu rodzinnego, może jedynie uzupełnić i wzbogacić doświadczenia dziecka w tych sferach, w których oddziaływanie domu jest niewystarczające.

Program wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, uwzględniającą potrzeby całej społeczności przedszkolnej - dzieci, rodziców i środowiska oraz pracowników przedszkola.

Program integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych. Ma za zadanie określać, jakimi wartościami kierujemy się w stosunku do naszego wychowanka, jego rodzica, jakie normy postępowania czy zachowania są pożądane, aby dziecko umiało funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętymi normami społecznymi. Dlatego realizacja zadań skierowanych na kształtowanie umiejętności społecznych wymaga stworzenia określonych sytuacji wychowawczych.

CELE WYCHOWAWCZE PRZEDSZKOLA

1. Wzmacnianie więzi uczuciowej z rodziną i środowiskiem, w którym dziecko wzrasta.
2. Kształtowanie umiejętności komunikowania się w sposób werbalny i niewerbalny.
3. Rozwijanie umiejętności zgodnego współżycia i współdziałania z innymi ludźmi:
 - ✓ kształtowanie podstawowych powinności moralnych, takich jak życzliwość, tolerancja, sprawiedliwość, uczciwość...
 - ✓ polubownego rozwiązywania konfliktów i umiejętności dochodzenia do kompromisu,
 - ✓ rozróżniania dobra od zła.
4. Uświadomienie dzieciom ich praw i obowiązków.
5. Pomoc dziecku w budowaniu pozytywnego obrazu własnego „JA”.
6. Wzbogacanie wiedzy o otaczającym świecie i zdobywanie nowych doświadczeń.
7. Uświadomienie złożoności otaczającego świata i czyhających zagrożeń.
8. Kształtowanie życzliwego i otwartego stosunku do ludzi i przyrody.
9. Rozwijanie dbałości o własne zdrowie, higienę i bezpieczeństwo.
10. Wspieranie rodziców w ich działaniach wychowawczych.

ZADANIA PRZEDSZKOLA

1. Bądź koleżeński.
2. Bądź kulturalny.
3. Kontroluj swoje zachowanie.
4. Dbaj o swoje zdrowie i bezpieczeństwo.
5. Poznaj swoje tradycje rodzinne i narodowe.

BĄDŹ KOLEŻEŃSKI	
NORMY POSTĘPOWANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Baw się zgodnie z kolegami.	<ul style="list-style-type: none"> - zawieranie umów z dziećmi, dotyczących właściwego zachowania w przedszkolu, konsekwentne ich przestrzeganie,
Szanuj cudzą własność.	<ul style="list-style-type: none"> - interesowanie się wytworami pracy swoich kolegów, dostrzeganie wysiłku włożonego w ich powstanie, poszanowanie własności wytworów pracy innych, - wspólne zabawy zabawkami przyniesionymi z domu podczas Dnia Zabawek - pożyczanie sobie zabawek, szanowanie cudzej własności,
Dziel się z innymi, tym co masz.	<ul style="list-style-type: none"> - rozumienie, że inne dzieci również mają potrzebę uczestniczenia w zabawach, korzystania z zabawek, spożywania słodyczy itp. w związku z tym istnieje potrzeba dzielenia się różnymi przyjemnościami,
Nie bądź zawzięty w kontaktach z innymi.	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie się właściwego zachowania podczas rozwiązywania zaistniałego konfliktu, używanie zwrotów grzecznościowych, korzystanie z pomocy i doradztwa nauczycielki, rozumienie tego, co przeżywają inni, - wyrabianie nawyku uprzejmego witania się z kolegami np. w szatni, na podwórku (mówienie „Dzień Dobry”, skinienie ręką...) - słuchanie kolegów pełniących dyżur, podporządkowanie się ich poleceniom i uwagom,
Nie wyrządzaj krzywdy innym. Nie rób drugiemu, co tobie niemiłe.	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzeganie i przeciwstawianie się przejawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania, dokuczania - rozumienie przeżyć z tym związanych,
Pomagaj tym, którzy tej pomocy potrzebują.	<ul style="list-style-type: none"> - sprawianie radości choremu koledze przez np. wspólne napisanie listu, odwiedziny, wspólne przygotowanie upominku itp. - sprawianie radości innym dzieciom poprzez składanie życzeń urodzinowych, wykonywanie dla nich upominków, - opiekowanie się nowymi kolegami oraz tymi, którzy tej pomocy potrzebują (rozumienie ich zagubienia i nieporadności),

BĄDŹ KULTURALNY	
NORMY POSTĘPOWANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Używaj form grzecznościowych.	- nauka używania zwrotów grzecznościowych: proszę, dziękuję, przepraszam, dzień dobry, do widzenia...
Nie mów z pełnymi ustami.	- opanowanie umiejętności kulturalnego jedzenia np. nie mówienie z pełnymi ustami, używanie serwetki,
Okazuj szacunek dorosłym i osobom starszym.	- uwrażliwienie dzieci na potrzeby innych członków rodziny (spokojne i ciche zachowywanie się, kiedy inni śpią, opiekowanie się osobami chorymi i starszymi), - dostarczenie dzieciom wzorców właściwego zachowania się (postawa nauczycielki, postaci z literatury lub filmów),
Pamiętaj o kulturalnym zachowaniu np. w trakcie powitań i pożegnań.	- uczenie się używania zwrotów grzecznościowych w określonych sytuacjach (przepraszam, dziękuję, proszę, dzień dobry, do widzenia),
Bądź miły dla innych osób (kolegów i dorosłych).	- uczenie się mówienia miłych słów oraz dziękowanie innym za te słowa, - utrwalenie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych np. autobus, kino, sklep... - poszanowanie własności i wytworów pracy innych kolegów,
Dbaj o porządek wokół siebie (nie śmieć, sprzątaj po sobie).	- samodzielne podejmowanie prostych obowiązków w domu i w przedszkolu (np. sprzątanie zabawek po sobie, układanie książek itp.), - przyzwyczajanie dzieci do przestrzegania zasad dotyczących utrzymywania porządku, szanowania zieleni w najbliższym otoczeniu (papierki wrzucamy do kosza, nie deptamy trawników i skwerów, nie niszczymy drzew, krzewów oraz innych roślin) - uczestniczenie w akcjach: „Sprzątanie świata”, Dni Ziemi, Wrocławskie Dzieci Uczą się Segregować Śmieci,
Słuchaj, kiedy inni mówią, mów kiedy inni słuchają.	- rozmowy z dziećmi na temat prostych zasad savoir-vivre-u, stosowanie ich w sytuacjach codziennych,

KONTROLUJ SWOJE ZACHOWANIE	
NORMY POSTĘPOWANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Przestrzegaj zawartych umów i reguł. Unikaj krzyku i kłótności.	<ul style="list-style-type: none"> - ustalenie reguł i norm życia w grupie, przestrzeganie ich np. zgodnego zachowania się podczas zabaw, kulturalnego włączania się do zabaw kolegów, korzystania ze sprzętu i zabawek, porozumiewania się umiarkowanym głosem, reagowania na umówione sygnały, ponoszenia konsekwencji łamania przyjętych umów, - uczenie wychowanków właściwego zachowania w stosunku do innych np. nie mówimy obraźliwych wyrazów,
Oceniaj zachowanie, a nie osoby.	<ul style="list-style-type: none"> - poznawanie wzorców właściwego zachowania np. postawa nauczycielki, postaci z bajek, - podejmowanie prób oceny i ocenianie postępowania bohaterów z bajek i opowiadań - układanie zakończeń historyjek obrazkowych, - podejmowanie oceny postępowania własnego i kolegów w konkretnych sytuacjach,
Wyrażaj swoje emocje w sposób kontrolowany.	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z bezpiecznymi sposobami rozładowania emocji, nie wyrządzając krzywdy innym np. gryzmolenie po kartce, zgniatanie gazety, darcie papieru,
Ciesz się z sukcesów, przyjmuj z godnością porażki.	<ul style="list-style-type: none"> - poszukiwanie sposobów nagradzania sukcesów innych ludzi,
Wystrzegaj się kłamstwa.	<ul style="list-style-type: none"> - przewidywanie skutków złego zachowania, wyciąganie wniosków, - rozumienie konsekwencji kłamstwa dla siebie i innych, - udział w inscenizacjach dziecięcych z wykorzystaniem literatury: rozróżnianie prawdy, fałszu, fantazji w utworach literackich i sytuacjach codziennych,
Mów o swoich uczuciach i odczuciach.	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie dzieci wyrażania i określania swoich uczuć i oczekiwań w sposób zrozumiały, - włączanie zabaw dramatycznych, ułatwiających określanie samopoczucia dziecka, - systematyczne prowadzenie rozmów z dziećmi, przedstawianie argumentów dotyczących własnych ocen i odczuć, liczenie się z odczuciami drugiej osoby, - uczenie się mówienia rzeczy miłych, wyrażanie dezaprobaty dla zachowań negatywnych,

DBAJ O SVOJE ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO	
NORMY POSTĘPOWANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Często korzystaj z pobytu na świeżym powietrzu. Hartuj swój organizm.	- czynne uczestnictwo dzieci w zabawach organów zwanymi na świeżym powietrzu (wycieczki, spacer, zabawy ruchowe,
Ubieraj się stosownie do temperatury.	- zdobywanie umiejętności dokonywania wyboru odpowiedniego ubrania, stosownie do pogody,
Nie próbuj produktów nieznanego pochodzenia. Jedz zdrowe posiłki.	- kształtowanie nawyku jedzenia wszystkich potraw, uświadomienie dzieciom konieczności spożywania owoców i warzyw, - przestrzeganie przed spożywaniem produktów nieznanego pochodzenia np. słodczyce otrzymane od obcych,
Pamiętaj o korzystaniu z zabiegów higienicznych.	- systematyczne mobilizowanie dzieci do stosowania zabiegów higienicznych np. mycie rąk przed posiłkami i po wyjściu z toalety,
Nie obawiaj się wizyty u lekarza, mów o tym, czego się boisz.	- rozumienie potrzeby wizyt kontrolnych u lekarza pediatry i dentysty (kontrolowanie i leczenie zębów),
Nie krzycz, mów umiarkowanym głosem. Unikaj hałasu.	- ustalenie norm współżycia, zgodne zabawy, porozumiewanie się umiarkowanym głosem,
Nie oddalaj się od grupy z miejsca zabaw.	- dostarczanie wzorców właściwego zachowania podczas spacerów, wycieczek i zabaw,
Nie zbliżaj się do nieznanymi zwierząt Zachowaj ostrożność w kontaktach z obcymi ludźmi.	- spotkanie z weterynarzem, omówienie zachowania zwierząt, gdy się boją lub są zdenerwowane - poznanie niektórych możliwości radzenia sobie w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu,
Pamiętaj swój adres zamieszkania.	- zapamiętanie własnego imienia, nazwiska oraz adresu zamieszkania podczas zabaw, scenek dramatycznych, poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań,
Przestrzegaj obowiązujących zasad ruchu drogowego.	- cykliczne spotkania z policjantem, - zajęcia w Miasteczku Ruchu Drogowego, rozumienie konieczności przestrzegania obowiązujących zasad,

POZNAJ SWOJE TRADYCJE RODZINNE I NARODOWE	
NORMY POSTĘPOWANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Kultywuj tradycje swojej rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> - pobudzanie ciekawości do zainteresowania się historią swojej rodziny, - wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział rodziców i dziadków w różnych uroczystościach organizowanych w przedszkolu, w zajęciach otwartych, w festynach... - wykonanie drzewa genealogicznego swojej rodziny,
Rozmawiaj z rodzicami o ich pracy.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie rozmów i zajęć dotyczących poznawania pracy zawodowej własnych rodziców, - realizowanie tematów kompleksowych dotyczących poznawania innych zawodów np. lekarza, policjanta, strażaka, nauczyciela, kolejarza - rozumienie znaczenia pracy zawodowej w życiu dorosłych,
Pamiętaj o różnych uroczystościach rodzinnych.	<ul style="list-style-type: none"> - wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział rodziców i dziadków w różnych uroczystościach organizowanych w przedszkolu np. z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki i Ojca...
Szanuj język ojczysty i tradycje narodowe.	<ul style="list-style-type: none"> - podczas zajęć i przy każdej nadarzającej się okazji, uświadamianie dzieciom przynależności narodowej, - rozumienie znaczenia słowa „Ojczyzna” (jesteśmy Polakami, mówimy po polsku), - zapoznanie dzieci z barwami narodowymi, godłem i hymnem Polski, - zapoznanie dzieci ze świętami narodowymi (Dzień Odzyskania Niepodległości, Święto Flagi Konstytucji 3 Maja, itp.), - warsztaty plastyczne: wykonywanie biało-czerwonych chorągiewek i kotylionów, - inscenizacje i scenki dramatyczne dotyczące wydarzeń historycznych,
Poznaj piękno swojego kraju, regionu, Miasta.	<ul style="list-style-type: none"> - oglądanie ilustracji, obrazów, zdjęć i albumów ukazujących piękno naszej ojczyzny, - zdobywanie umiejętności orientacji na mapie Polski, wyszukiwanie miast (Wrocław, Kraków, Warszawa) i rzek (Odra, Wisła), - organizowanie spacerów i wycieczek umożliwiających poznanie miasta, regionu...

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

METODY PRACY:

1. Metody podające (przyswajanie): opowiadanie, pogadanka, historyjka obrazkowa, wiersze, piosenki, rozmowa.
2. Metody problemowe (odkrywanie): gry dydaktyczne, inscenizacja, giełda pomysłów – „burza mózgów”.
3. Metody aktywizujące (przeżywanie): drama, pedagogika zabawy, pokaz, wystawa.
4. Metody praktyczne (działanie): ćwiczenia, gry dydaktyczne, zabawy intelektualne – krzyżówki, rebusy, puzzle, quizy

FORMY PRACY:

1. Praca indywidualna.
2. Zabawa oraz inne rodzaje działalności dzieci pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy.
3. Czynności samoobsługowe dzieci oraz prace użyteczne np. na rzecz przedszkola, domu...
4. Spacer i wycieczki.
5. Zajęcia organizowane przez nauczycielkę z całą grupą lub prowadzone w mniejszych zespołach.
6. Udział w imprezach i uroczystościach organizowanych na terenie przedszkola i poza nim.
7. Udział w konkursach, festiwalach, quizach, turniejach...

WARUNKI BAZOWE NIEZBĘDNE DO REALIZACJI PROGRAMU:

1. Sale zabaw dla każdej grupy.
2. Pomoce dydaktyczne do zajęć, zabaw.
3. Wyposażone kącki zabaw i sale do zajęć.
4. Ogród przedszkolny.

PRAWA I OBOWIĄZKI DZIECKA

Dziecko w przedszkolu ma zagwarantowane wszystkie prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności do:

- ✓ Prawidłowo zorganizowanego procesu wychowawczo-dydaktycznego i opiekuńczego, zgodnie z zasadami higieny umysłowej.
- ✓ Szacunku dla wszystkich jego potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania.
- ✓ Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej, bądź psychicznej.
- ✓ Wyrażania swoich uczuć i myśli.
- ✓ Umożliwienia zdobywania nauki poprzez zabawę, z uwzględnieniem indywidualnych możliwości.
- ✓ Opieki i ochrony.

Dziecko w przedszkolu ma zagwarantowane prawo do:

- ✓ Poszanowania własnej godności i nietykalności osobistej.
- ✓ Posiadania własnego zdania i możliwości wyrażania go.
- ✓ Popełniania błędów i możliwości naprawiania ich - akceptacji takim, jakim jest.
- ✓ Przebywania w warunkach sprzyjających bezpieczeństwu i rozwojowi
- ✓ Indywidualnego tempa procesu rozwojowego.
- ✓ Poszanowania własności.
- ✓ Znajomości swoich praw i korzystania z nich.
- ✓ Ciszy, spokoju, samotności – gdy tego potrzebuje.
- ✓ Korzystania z kontaktów interpersonalnych z dziećmi i dorosłymi.
- ✓ Kształtowania prawidłowych kontaktów społecznych.
- ✓ Zabawy i wybierania towarzyszy zabaw.
- ✓ Przebywania wśród osób odpowiedzialnych i zaangażowanych, do których może zwrócić się z prośbą o pomoc.
- ✓ Zdobycia wiedzy i umiejętności, badania i eksperymentowania.
- ✓ Podejmowania decyzji i ponoszenia ich konsekwencji.
- ✓ Uczestniczenia we wszystkich formach aktywności.
- ✓ Snu i wypoczynku, jeśli tego potrzebuje; jedzenia i picia, gdy jest głodne i spragnione.
- ✓ Ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej i psychicznej.

Dziecko w przedszkolu ma obowiązek, w trosce o bezpieczeństwo własne i kolegów, przestrzegać wszelkich umów zawartych z nauczycielką, a w szczególności:

- ✓ Nie oddalać się od grupy, bez zgody nauczycieli.
- ✓ Sygnalizować złe samopoczucie i potrzeby fizjologiczne oraz zgłaszać wszelkie wypadki, uszkodzenia itp. związane ze zdrowiem dzieci.
- ✓ Dbać o sprzęt i zabawki znajdujące się w przedszkolu.
- ✓ Dbać o estetykę i czystość pomieszczeń, w których przebywa.
- ✓ Przejawiać właściwy stosunek do rówieśników i osób starszych, wynikający z respektowania norm społecznych i etycznych.

PRAWA I OBOWIĄZKI RODZICÓW

Rodzice mają prawo do:

- ✓ Zapoznania się z programem oraz zadaniami wynikającymi z PROGRAMU ROZWOJU PRZEDSZKOLA i PLANÓW PRACY nauczycieli
- ✓ Uzyskiwania na bieżąco rzetelnej informacji na temat swojego dziecka – jego postępów i niepowodzeń.
- ✓ Wyrażania i przekazywania nauczycielom oraz dyrektorowi wniosków i propozycji oraz uwag dotyczących pracy przedszkola.
- ✓ Wyrażania i przekazywania opinii na temat pracy przedszkola organowi prowadzącemu i nadzorującemu pracę pedagogiczną poprzez swoje przedstawicielstwo w Radzie Rodziców.
- ✓ Uzyskiwania fachowej pomocy pedagogicznej, otwartej rozmowy z nauczycielem, o trudnych sprawach wychowawczych.
- ✓ Czynnego uczestnictwa w życiu przedszkola.
- ✓ Wspierania przedszkola w jego działaniach.

Do podstawowych obowiązków Rodziców należy:

- ✓ Przestrzeganie obowiązującego STATUTU przedszkola.
- ✓ Zaopatrzenie dziecka w niezbędną odzież, przedmioty i przybory.
- ✓ Respektowanie uchwał Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców podjętych w ramach ich kompetencji.
- ✓ Przyrowadzanie i odbieranie dziecka z przedszkola osobiście lub przez upoważnione osoby zapewniające pełne bezpieczeństwo.
- ✓ Przestrzeganie godzin pracy przedszkola.
- ✓ Informowanie o przyczynach nieobecności dziecka w przedszkolu.

- ✓ Niezwłoczne zawiadamianie o zatruciach i chorobach zakaźnych.
- ✓ Przestrzeganie zasad higieny i BHP na terenie przedszkola.
- ✓ Wykazywanie zainteresowania postępami dziecka w procesie wychowawczo-dydaktycznym.
- ✓ Uczestniczenie w zebraniach rodziców utrzymywanie stałego kontaktu z nauczycielem bądź dyrektorem przedszkola w celu uzyskania aktualnych informacji o dziecku.

ZADANIA WYCHOWAWCZE NAUCZYCIELA

NAUCZYCIEL:

- ✓ Współdziała z rodzicami w zakresie realizacji zadań wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego, włącza rodziców w życie przedszkola.
- ✓ Planuje i prowadzi pracę wychowawczo-dydaktyczną i opiekuńczą oraz jest odpowiedzialny za jej efekty.
- ✓ Zbiera informacje o dzieciach – prowadzi obserwacje pedagogiczne mające na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci.
- ✓ Współpracuje ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
- ✓ Wspiera każdego wychowanka w jego rozwoju.
- ✓ Kształci i wychowuje dzieci w umiłowaniu Ojczyzny, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.
- ✓ Dbą o kształtowanie postaw moralnych i obywatelskich.
- ✓ Tworzy warunki wspomagające rozwój dzieci, ich zainteresowania i uzdolnienia oraz dąży do pobudzania procesów rozwojowych i do optymalnej aktywizacji wychowanków, poprzez wykorzystanie ich własnej inicjatywy.
- ✓ Wspiera rozwój aktywności poznawczej nastawionej na poznawanie siebie oraz rzeczywistości społeczno-kulturalnej i przyrodniczej.
- ✓ Otacza indywidualną opieką każdego z wychowanków i dostosowuje metody i formy pracy do jego możliwości.
- ✓ Trzymuje stały kontakt z rodzicami oraz udziela im rzetelnych informacji na temat jego zachowania i rozwoju.
- ✓ Współpracuje z domem rodzinnym w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych.

- ✓ Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo wychowanków.
- ✓ Sumiennie przygotowuje się do pracy z dziećmi.
- ✓ Prowadzi dokumentację zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- ✓ Doskonalą swoje kwalifikacje zawodowe.
- ✓ Dąży do pełni własnego rozwoju osobowego.
- ✓ Współtworzy dobrą atmosferę pracy w przedszkolu.
- ✓ Przestrzega podstawowych zasad BHP i p/poż. oraz dyscypliny pracy

ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI:

- ✓ Poznanie środowiska rodzinnego wychowanków.
- ✓ Współdziałanie obu środowisk w celu ujednoczenia działań wychowawczych.
- ✓ Prowadzenie pedagogizacji rodziców.
- ✓ Stwarzanie pozytywnej atmosfery we wzajemnych kontaktach.
- ✓ Inspirowanie rodziców do działań na rzecz grupy, przedszkola i ochrony środowiska.
- ✓ Przekazywanie rzetelnych informacji na temat dziecka, jego postępów i przyczyn trudności w zdobywaniu umiejętności i wiedzy.
- ✓ Przedstawianie w pierwszej kolejności pozytywnych zachowań i osiągnięć dziecka, a dopiero później uwag negatywnych.
- ✓ Inicjowanie pomocy rodziców w celu poprawy warunków pracy przedszkola.

ZASADY ZACHOWAŃ DZIECI

Ustalono zostały zasady, w których zawarte są jednakowe dla wszystkich dzieci w przedszkolu normy dotyczące zachowania:

- ✓ podczas posiłków,
- ✓ w łazience,
- ✓ w szatni,
- ✓ w sali,
- ✓ podczas pobytu w ogrodzie przedszkolnym,
- ✓ podczas spacerów i wycieczek,
- ✓ podczas imprez i uroczystości.

ZASADY ZACHOWAŃ PODCZAS POSIŁKÓW:

- ✓ siedzimy w pozycji lekko pochylonej ku stołowi,
- ✓ jemy w ciszy,
- ✓ jemy z zamkniętymi ustami, powoli,
- ✓ sztuciami posługujemy się w sposób bezpieczny i kulturalny,
- ✓ odchodząc od stołu cicho wstajemy, lekko odsuwamy krzesło, wychodzimy, zasuwamy krzesło i mówimy „dziękuję”.

ZASADY ZACHOWAŃ W ŁAZIENCIE:

- ✓ MYCIE RĄK:
 - podwijamy rękawy,
 - odkręcamy kran,
 - moczymy ręce, pocieramy namydlone ręce, płuczemy,
 - zakręcamy kran,
 - otrząsamy ręce nad umywalką,
 - nie chlapiemy wodą po posadce,
 - wycieramy dłonie w ręcznik.
- ✓ PIEŁĘGNACJA ZĘBÓW:
 - do kubka wlewamy letnią wodę,
 - dwukrotnie płuczemy usta,
 - na szczotkę wyciskamy pastę,
 - myjemy zęby okrężnymi ruchami,
 - kilkakrotnie płuczemy jamę ustną,
 - płuczemy szczotkę i wkładamy ją do kubka, włosiem do góry,
 - kubek ze szczoteczką ustawiamy w wyznaczonym miejscu.
- ✓ HIGIENA POTRZEB FIZJOLOGICZNYCH:
 - korzystamy z toalety wyłącznie pojedynczo,
 - zawsze po sobie splukujemy toaletę,
 - po wyjściu z toalety zawsze myjemy ręce.

ZASADY ZACHOWAŃ W SZATNI:

- ✓ starannie układamy swoją odzież i buty,
- ✓ pamiętamy o kolejności zakładania odzieży przed wyjściem,
- ✓ po powrocie do budynku, otrzepujemy buty i wycieramy je w wycieraczkę,
- ✓ przy rozbieraniu, pamiętamy o kolejności zdejmowania odzieży,
- ✓ starannie składamy odzież i odkładamy na swoją półkę,
- ✓ pamiętamy o pomaganiu kolegom, którzy pomocy potrzebują.

ZASADY ZACHOWAŃ W SALI:

- ✓ nie biegamy,
- ✓ dzielimy się zabawkami,
- ✓ mówimy umiarkowanym głosem,
- ✓ przestrzegamy reguł w trakcie zabawy,
- ✓ nie bijemy innych,
- ✓ sprzątamy po sobie,
- ✓ nie niszczymy zabawek,
- ✓ używamy zwrotów grzecznościowych.

ZASADY ZACHOWAŃ W OGRODZIE PRZEDSZKOLNYM:

- ✓ bezpiecznie korzystamy z urządzeń,
- ✓ nie popychamy innych,
- ✓ nie bijemy się,
- ✓ pomagamy sobie,
- ✓ nie oddalamy się z terenu ogrodu,
- ✓ słuchamy poleceń nauczyciela.

ZASADY ZACHOWAŃ PODCZAS SPACERÓW I WYCIECZEK:

- ✓ idziemy kolejno parami,
- ✓ nie popychamy się,
- ✓ uważnie słuchamy nauczyciela,
- ✓ nie oddalamy się,
- ✓ przestrzegamy zasad ruchu drogowego.

ZASADY ZACHOWAŃ PODCZAS IMPREZ I UROCZYSTOŚCI:

- ✓ słuchamy poleceń nauczyciela,
- ✓ zajmujemy wyznaczone miejsce,
- ✓ witamy się z gośćmi,
- ✓ uważnie słuchamy,
- ✓ żegnamy się z gośćmi,
- ✓ wychodzimy w ustalonej kolejności.

NAGRODY I KARY

Dzieci potrzebują precyzyjnego określenia, co jest dozwolone, a czego nie wolno. Opracowując wspólnie z nimi kodeks postępowania musimy zarówno wspierać i motywować do przestrzegania obowiązujących norm i zasad, jak również konsekwentnie je egzekwować.

Skutecznym środkiem wychowawczym są nagrody i pochwały. Mają one wartość zachęcającą do pracy dla każdego człowieka, a tym bardziej dla dziecka. Uznanie i akceptacja mobilizują do dalszych wysiłków.

FORMY NAGRADZANIA:

- ✓ pochwała indywidualna,
- ✓ pochwała wobec grupy,
- ✓ pochwała przed rodzicami,
- ✓ atrakcyjna zabawa według pomysłu dziecka,
- ✓ drobne nagrody rzeczowe, np. emblematy uznania, dyplomy,
- ✓ darzenie dziecka szczególnym zaufaniem np. zwiększając jego zakres samodzielności.

Nagradzamy za:

- ✓ stosowanie ustalonych umów i zasad,
- ✓ wysiłek włożony w wykonywanie pracy, zadania,
- ✓ wypełnienie podjętych obowiązków,
- ✓ bezinteresowną pomoc innym,
- ✓ stosowanie zasad ochrony przyrody,
- ✓ aktywny udział w pracach grupy.

FORMY KARANIA:

- ✓ upomnienie słowne,
- ✓ rozmowa – przedstawienie następstw zachowania, skłonienie dziecka do autorefleksji,
- ✓ wyrażenie przez nauczyciela smutku i niezadowolenia z powodu zachowania dziecka,
- ✓ odsunięcie na krótki czas od zabawy,
- ✓ zastosowanie aktywności mającej na celu rozładowanie negatywnych emocji, np. układanie puzzli,
- ✓ poinformowanie rodziców o przewinieniu.

Kary stosujemy za:

- ✓ nieprzestrzeganie ustalonych norm i zasad współżycia w grupie lub w przedszkolu,
- ✓ stwarzanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu własnemu i innych,
- ✓ zachowania agresywne,
- ✓ niszczenie wytworów pracy innych lub ich własności,
- ✓ celowe nie wywiązywanie się z podjętych obowiązków.

KODEKS PRZEDSZKOLAKA

Jestem dobrym kolegą/koleżanką dlatego, że:

- ✓ chętnie pomagam innym,
- ✓ mówię: „proszę”, „przepraszam”, „dziękuję”, „dzień dobry” i „do widzenia”,
- ✓ zawsze bawię się zgodnie z obowiązującymi zasadami,
- ✓ szanuję własność innych,
- ✓ proszę o to, czego chcę, ale nie wymagam,
- ✓ dbam o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych,
- ✓ szanuję pracę innych,
- ✓ okazuję szacunek ludziom starszym,
- ✓ jestem wrażliwy na krzywdę innych,
- ✓ dbam o czystość i porządek,

- ✓ pytam o zgodę kolegów i dorosłych,
- ✓ dbam o książki i zabawki,
- ✓ szanuję środowisko przyrodnicze,
- ✓ nie biję, nie popycham, nie krzywdzę innych,
- ✓ nie wyśmiewam się z innych, nie sprawiam im przykrości,
- ✓ szanuję zdanie innych,
- ✓ wiem i szanuję to, że nie każdy lubi to, co ja,
- ✓ nie przeszkadzam w zabawie i w pracy innym,
- ✓ mówię, co czuję i co myślę.

KRYTERIA SUKCESU

Miarą sukcesu PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO będzie zrealizowanie założonych celów, a tym samym **WYCHOWANEK, który:**

- ✓ zna i kultywuje tradycje rodzinne, regionalne,
- ✓ posiada świadomość przynależności narodowej, rozpoznaje godło i barwy narodowe, rozumie pojęcie „ojczyzna”,
- ✓ umie funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętym powszechnie kanonem norm społecznych,
- ✓ potrafi kulturalnie zwracać się do innych, używa zwrotów grzecznościowych,
- ✓ wraża swoje uczucia, potrzeby i oczekiwania,
- ✓ rozumie i dostrzega potrzeby innych, akceptuje ich odrębność,
- ✓ potrafi nazywać, wyrażać i kontrolować swoje emocje,
- ✓ rozumie i przestrzega zasady zgodnego współżycia w grupie,
- ✓ potrafi cieszyć się z sukcesów własnych i innych, docenia sukcesy, potrafi godnie przyjąć porażkę,
- ✓ rozumie znaczenie dialogu w rozwiązywaniu sporów, potrafi argumentować swoje racje, oceny, odczucia,
- ✓ zna i rozumie swoje prawa i obowiązki,
- ✓ ma pozytywny obraz samego siebie,
- ✓ wie, że w sytuacjach trudnych ma prawo do pomocy ze strony dorosłych,
- ✓ szanuje wartości takie jak: sprawiedliwość, dobroć, życzliwość, tolerancja, piękno, prawda...

- ✓ potrafi odróżniać dobro od zła,
- ✓ ma poczucie obowiązkowości, odpowiedzialności i wytrwałości decydujące o doprowadzeniu do końca rozpoczętej pracy,
- ✓ interesuje się otaczającym światem, poszukuje odpowiedzi na nurtujące go pytania,
- ✓ rozumie potrzeby stosowania profilaktyki prozdrowotnej,
- ✓ zauważa sytuacje zagrażające bezpieczeństwu własnemu i innych, potrafi unikać zagrożeń,
- ✓ rozumie potrzebę konieczności przestrzegania zasad zgodnego współżycia ze światem przyrody, przejawia postawy proekologiczne.

NAUCZYCIEL, który:

- ✓ jest przyjacielem dziecka, wspiera je w rozwoju,
- ✓ zna i przestrzega praw wychowanków,
- ✓ jest otwarty na problemy dziecka i jego otoczenie,
- ✓ jest kreatywny i empatyczny,
- ✓ częściej stosuje nagrody niż kary,
- ✓ zawsze dotrzymuje umów i przyrzeczeń, dochowuje tajemnic,
- ✓ potrafi przyznać się do pomyłek i błędów,
- ✓ wspomaga rodziców w realizacji ich funkcji wychowawczej,
- ✓ pogłębia wiedzę rodziców, informując o osiągnięciach i ewentualnych trudnościach dziecka,
- ✓ wspólnie z rodzicami ustala tok postępowania i formy oddziaływań wychowawczych,
- ✓ uznaje prawo głosu rodziców w ważnych sprawach dotyczących dziecka,
- ✓ stwarza podstawy do budowania partnerstwa we współdziałaniu środowisk wychowawczych dziecka,
- ✓ zna warunki życia dziecka,
- ✓ odznacza się kulturą osobistą i taktem pedagogicznym.

RODZIC, który:

- ✓ podejmuje systematyczną współpracę z przedszkolem,
- ✓ jest otwarty na rady i sugestie nauczyciela,
- ✓ czuje się współgospodarzem placówki,
- ✓ bierze czynny udział w życiu przedszkola.

EWALUACJA

Za realizację PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO odpowiedzialne są nauczycielki ze wszystkich grup wiekowych. Zadania programu realizowane są wspólnie z rodzicami. Ewaluacji dokonuje się po każdym semestrze, na posiedzeniach Rady Pedagogicznej. W ewaluacji uwzględnia się opinie dyrektora, nauczycieli i pozostałych pracowników przedszkola oraz rodziców i ich dzieci, a także wytworów wychowanków.

SPOSOBY EWALUACJI:

- ✓ analiza dokumentów:
 - arkusze obserwacyjne dzieci,
 - karty diagnozy pedagogicznej,
 - dzienniki zajęć.
- ✓ ankieta do rodziców,
- ✓ ankieta do nauczycieli i innych pracowników,
- ✓ analiza wytworów dzieci.

OPRACOWAŁY:

*mgr Dominika Karpińska
mgr Katarzyna Kudaj
mgr Martyna Militowska*

BIBLIOGRAFIA:

- Aronson E.: *Człowiek istota społeczna*. Warszawa 1994r.
- Dobson J.S.: *Dzieci i wychowanie - pytania i odpowiedzi*. Warszawa 2000r.
- Faber A. Mazlish E.: *Jak mówić żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły*. Poznań 1992r.
- Kochańska G.: *Kształtowanie u dzieci zainteresowań ludźmi i gotowość do niesienia im pomocy*. Wrocław 1982r.
- McDowell J. Day D.: *Jak być bohaterem dla swoich dzieci*. Warszawa 1997r
- Obuchowska I.: *Kochać i rozumieć - jak pomóc swojemu dziecku przeżyć szczęśliwe dzieciństwo*. Poznań 2000r.
- Ossowska M.: *Normy moralne*. Warszawa 2000r.
- Portman R.: *Gry i zabawy przeciwko agresji*. Kielce 1999r.
- Prekop J. Schweizer Ch.: *Niespokojne dziecko - poradnik dla zaniepokojonych rodziców*. Poznań 2000r.
- Prus - Wiśniewska H.: *Zanim dziecko pójdzie do szkoły*. Warszawa 1995r.
- Sękowska Z.: *Współzależność wychowania i rozwoju dziecka*. Kraków 1984
- red. Szablak K.: *Wychowując mówmy jednym głosem*. Poznań 1998r.
- Tilman D. Hsu D.: *Wchodzenie w świat wartości*. Warszawa 2005r.
- Tilman D. Pilar Q.: *Wychowanie w duchu wartości*. Warszawa 2002r.
- Way B.: *Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży*. Warszawa 1990r.